

ఉపలక్తి

విగుచీకటి. చిగునూ చీదగంగా వుంది. ఎందువల్లనో నిధి ఎలక్ట్రిక్ స్తంభాలు కూడా నిద్రపోతున్నాయి. ఆ నిధి వీధంతా నిర్మానుష్యంగా వుంది. దారి పొడుగునా కాలికి తగిలే కప్పలూ, చెవులు చిల్లులుపరచే క్షీమరాళ్ళూ రోదా!

నడుస్తున్నవాడల్లా నారాయణ ఇల్లు రాగానే నడినోడ్డుమీద ఆగిపోయేడు రామారావు. ఆగుతూనే 'నారాయణా!' అని పిలిచాడు. జవాబు రాలేదు. ఉన్నాడా లేదా అన్న ఉత్సుకత కొద్దీ మెట్లకేసి వెళ్ళేడు. మళ్ళీ పిలిచేడు. వీధితలుపు తీసేస్తుంది. లోపల దేదీప్యమానంగా ఎలక్ట్రిక్ బల్బు వెలుగు నిస్తోనే వుంది. నీలుపుకి మాత్రం జవాబులేదు.

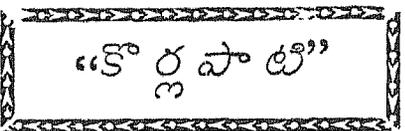
'ఇంతా వస్తే ఈ చిలకా గోరికల్లాంటి యువకడంపతులు సినీమాకి చెక్కెయ్యలేదు కదా?' అనుకోన్నాడు రామారావు. అయినా ఆకపోలేదు. చిన్ననాటి స్నేహితుడు. తీరా ఈవూరు వచ్చి అరెన్ని కలిసికోకండానే తను వెళ్ళిపోవాల్సి వస్తుందా ఏమిటి? అని కల పరపడ్డాడు.

రామారావు నారాయణ గాధమిత్రులు. పరస్పరం, ప్రాణంలో ప్రాణాలే! ఒక కంచాన తిని, ఒక మంచాన పడుకొని ఉండక పోవచ్చు గాని ఒక పుస్తకంలో చదివి ఒక పరీక్షలో ప్యాసవుతూ వచ్చిన ఆ బాల్య స్నేహితులూ! ఎటూచ్చీ ఈనాడు ఉద్యోగ వశాత్తూ రాజమండ్రిలో రామారావు మకాం. కాకినాడలో నాగయణ కాపరిం. రామారావుకు కాకినాడ తాతగారి వూరు అందుకని అక్కడికి తరచూ పోతూండటం మిత్రులు కలిసికొనడమూ ఒక కార్యక్రమం. అలాంటిది ఈసారి నారాయణ ఉండడన్న భావం రామారావుని ఉసూలు మనిపించింది. రామారావు ఊళ్లోకి వచ్చినట్టు తెలిస్తే నారాయణ వచ్చి కలుసుకునే గకం. అతనికి లెవంటే అంతి ఆశీప్రాయం. 'మనం దూగం అయిపోయేం. క్షణన ఉద్యోగాలు ఎక్కడికి కదలనివార్దయే' అంటూ ప్రతిసారి నాగయణ మధనపడటం, 'మనసులు దూరమైతే మనసులు మరింత

సామీప్యాన్ని అందుకంటాయి' అని తెలిసిగా రామారావు అనడమూ వారిమధ్య పరిపాటి.

ఇంటిదగ్గర మేవత్త, 'ఇప్పుడేమిటి వచ్చావ. రేప్రాదులు కలిసికోవచ్చులే' అంటున్నా వని పించుకోకండా వచ్చేడు రామారావు. వస్తే ఇదీ సన్నివేశం. 'ఏ సినీమాకో వెళితే పోనీ రేపు కలిసికోవచ్చు. గ్రామాంతాం వెళ్ళి పోలేదు కదా!' అన్న ఆందోళన కలిగి మళ్ళీ పిలిచాడు రామారావు.

'ఎవరికో నమండి?'
సన్నగా కిన్నెగ కంఠంలా వినిపించింది. ఆ వీణానికర్పణం నారాయణ ఇంట్లోంచి కాదని తెలుస్తోనే వుంది. రామారావు తల ప్రక్కకి త్రిప్పాడు. పక్క వాటాలో నిధి కిటికీ దగ్గర నిలువుటద్దం ముందు నిలబడి వాలుజడ వయ్యారంగా అల్లుకుంటూ

అందులో మల్లపువ్వులదండ అలంకరించుకోడానికి ఆయత్తపడుతున్న ఒక నాజూకు నవలామణి కనిపించింది రామారావుకి. క్రీందలో వున్న తా నామెకు బహుశా గోచరం కాననీ ఆమె తనకు స్పష్టంగా సాక్షాత్కారం ఇస్తున్నదనీ రామారావు గ్రహించాడు.

రాత్రివూట వీధంతా నిర్మానుష్యంగా వుండగా, కనీసం వీధిలో దీపాల వెలుగై నాలేని సమయంలో తాను చీకట్లో నిలబడి, నిధి కిటికీలో విలీనంగా అలంకారం చేసికొంటున్న అతివతో ప్రసంగించడం అంత మంచినీ కాదన్న పరిజ్ఞానం ఉండి కూడా మిత్రుని సమాచారం తెలిసికోకండా తిరోగమించడానికి మనస్ఫూరించక అవిడ ప్రశ్న వినబడగానే రామారావు "నారాయణ గారి కోసమండే" అన్నాడు.

"ఆయన ఎక్కడకో వెళ్ళారండి."

అలంకారం చేసికొంటూనే అవిడ జవాబిచ్చింది.

"ఊళ్లో లేరాండి?" అన్నాడు రామారావు.
"ఏమోనండి."

"ఆయన భాగ్యమాడా లేరాండి?"

ప్రాణమిత్రుని ద్వంద్వభాగ్యం అసంభవమే అవునుదా అన్న ఆచుగ్గాకొద్దీ ప్రశ్నల వెయిసాగేడు రామారావు.

"అవిడ ఉండదండి ఇంట్లో."

"ఇద్దరూ కలిసి ఎక్కడికైనా వెళ్ళారాండి?"

"ఆయన ఎక్కడికో వెళ్తారు. ఆవిడ అలా వెళ్ళింది. జగన్నాథం దగ్గరికి వెళ్ళింది." ఆవిడ జవాబిచ్చి అక్కడే నిలబడింది.

ఆ మాటపై రామారావు గుండె అదిగి పడింది. నిండు గుండెలో నిలుపునా ఓ గునపాన్ని ఒదిలేసినంత సవయం దతనిక.

"జగన్నాథం దగ్గరికి వెళ్ళింది!"

ధయోత్పాతంగా ఆవిడన్న ఆఖరిమాట పునశ్చరణచేస్తూ రామారావు మెట్లదిగి వీధిని పడ్డాడేగాని రామారావు నరనరాలా వణుకు పుట్టింది. గుండె దడ హెచ్చింది.

"ఏమిటా మాటకి అర్థం?"

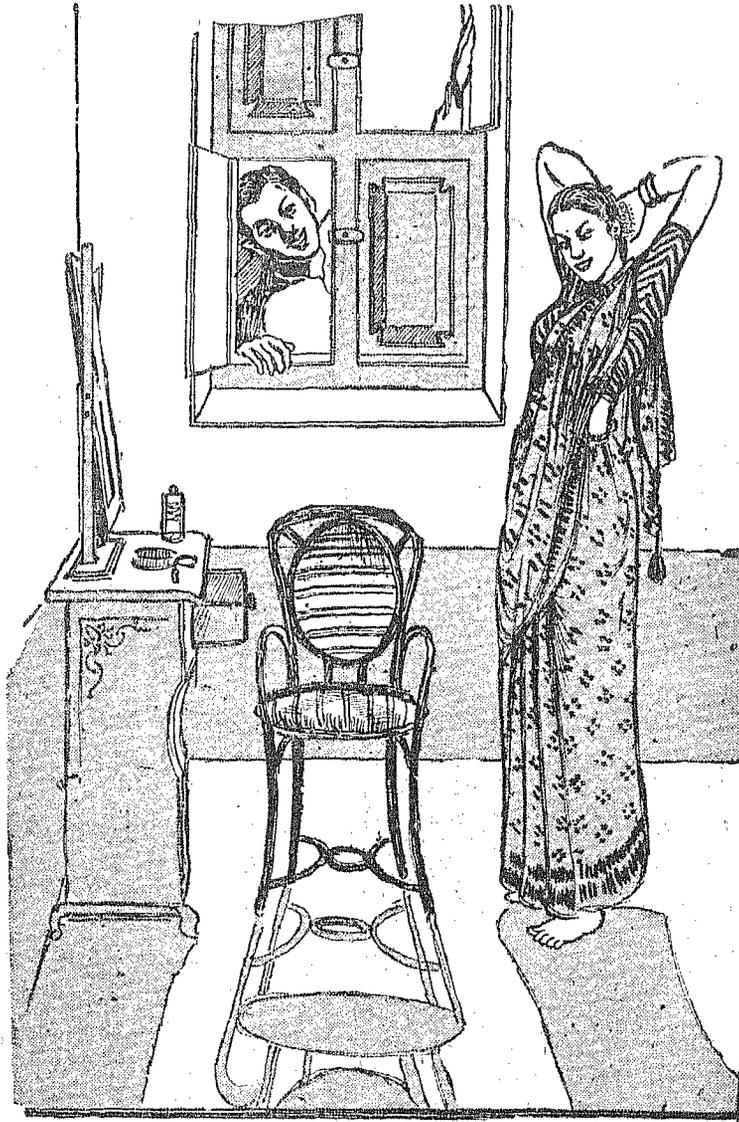
రామారావు హృదయంలో నిస్స రాజడం మొదలయింది. ఇంటి మొహంపట్టి నడుచు న్నాడే గాని అతని మనసులో అడేమాట విస్తోచుకంలా గిర్రన తిరుగుతూ అగ్నిజ్వాలలూ కురుస్తోంది.

"జగన్నాథం దగ్గరికి వెళ్ళింది! ఏమిటా మాటకి అర్థం? ఎందుకావిడ అలాగండి?"

అంతర్భ్రంసం రామారావుకి అధికమవుతూ వుంది.

"నారాయణ భార్య జగన్నాథం దగ్గరికి ఎందుకు వెళుతుంది? అతనేం బంధువా? స్నేహితుడా? కనీసం పరిచితుడైనా కాడే! పేరుకి ఉత్తీంపై పు వాటాలో జగన్నాథం ఉంటున్నమాట నా స్వం. ఎన్నడూ జగన్నాథంతో నారాయణకి ప్రమేయం లేదే? పైగా వాడొక పోలికే వీనుగనీ, కర్మకాలి వాడు పక్కవాటాలో దాపరించాడనీ నారాయణ తల బాదుకుంటాడే! అలాంటి జగన్నాథం దగ్గరికి నారాయణ భార్య వెళ్ళింది అంటే వేరే ఏమై వుంటుంది?"

సాధారణం గా లోకంలో ప్రతి వ్యక్తి కూడా అవినీతిమూలకమైన సందర్భంలో ఫలానావాడి దగ్గరికి ఫలానా ఆవిడ వెళ్ళిందనడం పరిపాటి. అలాగే పక్క వాటాలో ఆవిడ అని వుంటుంది—అంటే నారాయణ భార్య—

“అవిడ జగన్నాథం దగ్గరికి వెళ్ళింది” అన్న దామె

ఈపిరి నిగబట్టి ఊహిస్తున్నకొద్దీ రామా రామ ఊపిరితిత్తులు ఉక్కిరిబిక్కిరి కానా గాయి.

“చా! నారాయణ భాగ్య అలాంటిది కాదు” అన్న భావం మధ్య మధ్య తల యొత్తుతున్నా రామారావుకి వెంటనే “ముఖ పరిచయం ఉన్నంతిలా ఒకరి ప్రవర్తన రూఢి గా ఎలా నిర్ధారణ చెయ్యగలం?” అన్న ఈ త్విరపక్ష మే బలీయంగా పూర్వ పక్ష బహుళి చేయసాగింది.

ఎల్లాగో తాత గారిలు చేకొని మాటా మంత్ర లేకండా మంచునిబాద మేను వాల్చాడే గాని అతని మనుషులూ “జగన్నాథం దగ్గరికి

వెళ్ళింది” అన్న మాటే-ఒక్క మాటే-రామా రావుని గుక్క తిగిస్తుండా చేసి గుండెల్లో పొగల్ని గుబులుకొలిపి తిల్లకిందులు దేసి పురే ప్తంది!

“ఆ మాట అభిమానం కల నారాయణ చెవిని పడితే?”

“అయ్య బాబో!”

అమాంతం రామారావు అంతగాళ్ళు అనే పని గా కింపించ సాగింది. ఆ పాద ము స్తకిం వణిపోతూ అనుకోనా గేడు.

ఒక్కమాట! అణగ్రస్తం కంటె ఎంత దాకణమెడి! పన్నుని ఎంసాం క్షణంలో భిష్టం చేసి పురేస్తుంది. మళ్ళా దిక్కు దినాణం లేకండా మంటలూ పడి చిలకా

గోరింకలు మాడిపోవల్సిందే! అంత మహా విలయానికి, మూలం హోమానికి కాగణం ఆ ఒక్కమాటే! జగన్నాథం దగ్గరికి వెళ్ళింది” అన్న ఒక్కమాటే!

షేక్స్పియర్ జేముగుమాలు జాబిసిడే వై అంత ట్రాజడీ అయింది. దానికి తాటిలాంటి ట్రాజడీ ఒక విపకరైత్లో, అలాంటి అల్ప వస్తువుతోనే సృష్టించి, కాస్తకాల మలుపు తిప్పి కామిడీ చేశాడం ఆస్కార్ వైలు. ఆ జేముగుమాటూ, నివసకరైత్ సర్వమానం అంటూ వున్న సాధనాటే! ఈ మాట అలా గూఠం వున్నది కాకిపోయినా అంత ట్రాజడీకి దాక తీయించాలను, ఆ మాట నారాయణ చెవిని పడ్డాక మలుపుతిప్పడం మానవసాధ్యం కాదు. కామిడీ అన్నడం కిల్. కనక ఈ మాట నారాయణకి చెప్పడంవల్ల ఎంతై నా అవస్థకిం వుంది. ఎలాంటి దాడులుమైనా జరిగి తీరకుండా,

అయితే, మరి ఆ పక్కచాటూలో ఆవిక అంత నిర్లక్ష్యంగా, నిర్భయంగా మనానూ సంగా చెప్పేసిందే! అడుగుతున్న స్వర్ణి ఎవ్వ గన్న ఆ రాతకండా అనేసిందే అంటే ఆవిడ అలా నారాయణ బతుకు నల్లెట్లో ముల చేస్తుం దన్నమాట, ఎవడు వచ్చి నారాయణగోపం కేలు పెట్టినా పక్కచాటూలో ఉన్నప్పుడు కా నాజూతు నవలామణి ఇలా విషప్రచారం చేస్తుం దన్నమాట!

అందువల్ల నారాయణ బతుకేం కావాలి? ఆభిమాంతో బతుకుతున్నవాడే! గౌరవం కోసం బతుకుతున్నట్లు భావించేవాడే! మర్యాద లేకపోయే మనిషే బతుకడంకంటె చా వడం నయం-ఆనే తిల్లిమే నారాయణ! కొంపదీసి ఆ నోటా ఆ నోటా పాక ఆ మాట అతని చెవిని పడితే?

ఎలాంటి అమాయిత్యం తిలపెకతాడో! వైకి ఎన్ని ఆదర్శాలు నటినినా, ఉపన్యా సాటు ఉపాగొట్టినా భార్యల దగ్గరికి వచ్చే పరికి భిర్తిలకు పాశవిక ప్రవృత్తే పనిచేస్తుంది. పక్కచాటూలో ఆవిడ ప్రధానానికి నడుం కి లేక ఒక నామ నారాయణ చెవిని గూపుల పడకా మానదు. దాస్తో నారాయణ ఉన్న నగిసంహావతాగం ఎత్తికా మానడు. అలాంటి ప్రమాదం రాకండా ముందే కాస్త మూచించి నారాయణని మేల్కొల్పిస్తే!

ఇంకేమన్నా వుందా? అలాంటి మూడు చేశామా అతి డమాంతం ఆ వెళ్ళాన్ని నిలు వునా పిరి ముగ్ధమా! చంపి చూపలూ పెట్ట య్యడమా!

చాపం! నారాయణ భార్య-చాపం వినిటి? సాడుపని చేస్తా!—సానువని చేస్తుందని రూఢి గా అనుకోవచ్చా!”

—అంతిమం నే మళ్ళా అంత రాత్రి సంఘోషాస్తంభం, అప్పుడే నిన్ను తిక్కల గడం, రామా రావు నిట్టూర్పు గం జరుగుతోంది. “ఛా! ఆసలీ ఆలోచన వెండుకు మనకే—” టిటి వెండుసార్లు మరచిపోవడం మంచిదని విశ్చించుకోవాలి.

ఎంత మరచిపోవాలి? ఎన్ని నిధాల నిద్రకోసా అప్పుకొంటూ సడదా రామా రావు కళ్ళలో కదిలేది కిటికీలో అలంకారం చేసు కుంటున్న నాబాబు సవనాగరిక నవలామణి! మరచిపోడానికి మనసుని మనో ఆలోచనకి మగలించుకున్నాని ఎంత తాపత్రయ పడు తున్నా రామా రావు అంతరాత్మలో ఊర్తీ గల రోద వెడుతూ, మమ్మరి పురుగు లా హ్యూదయ గోళాన్ని దొరికిపోతూ ఆదేమాట! “అవిడ జగన్నాథం దగ్గరికి వెళ్ళింది.” అన్న మాట.

కట్టడే కాదు, ఇంకాదు గాత్ర మాయా రూపంలో వచ్చి తోడను నాలి నే ఎవ్వరేనా సహించగలరు. ఆ మాట గామా రావు గుండెను దొలుచుతున్న వైఖరి మాత్రం సహించలేనిది, స్పృహంపరానిది. అలా దొలవ బడి హ్యూదయం తూట్లు తూట్లుపడి తుక్కో టోతోంది రామా రావుకి. ఇంకా రామా రావు గుండె బద్దలవుతూ ఆలోచనలే!

సారాయణికి ఎంత నగుబాటు. ఫలానా వాడి భాగ్య ఫలానావాడి దగ్గరికి వెళ్ళింది, వెళ్ళుతుంది అని పదిమంది చెప్పారోడం ఎంత పరువు తక్కువ!

అవిడ మాత్రం అదేం బుద్ధి?

సారాయణి అందగాడు కాదా? కనవు కన్నువాడు కాదా? శీతం రాళ్ళే కాకుండా ఇంకా పీతాశ్మితం భూమి ద నాలుగు రాళ్ళు వసున్నువాడే! ఏం ఊటు వుందని నాగాయణిని కాదని ఎందుకూ పనికిరాని విధవలో అవిడ—

నమ్మిన భాగ్య (ప్రాణమి నున్న భాగ్య ఎలాంటి రోహాన్ని తిలకెళ్ళి భర్తకి ఎంతటి అవమానం కలిగిస్తోంది! అబ్బా! అడవాళ్ళంత నిగ్గులు! ఈ మాటలో నాలుగు కాలాల పాటు గౌరవంగా బహుకాలని ఉవ్విళ్ళూరు తున్న సారాయణి ఏమైపోవాలి!

ఎన్ని నేదాంతాలు చెప్పినా ఇలాంటి సంఘటనకి లోకం మాన్చి న్నందా? దుమ్మెత్తి పొయ్యిదూ? ఆనిణ్ణి అనడంలో పరిపెడు తుందా? ఇంతకీ ఆ మొగుడు సవ్యాసి ఆస ముగ్గుడు! అని సారాయణికి ఓ డిగ్రీ ఇచ్చి పారేస్తుండే!

ఏ వంకా లేని నాగాయణికి ఇంకా అధో గతి! అవమానం! హేళన!—ఒక అడవి కాగ లం గా?—దుర్భరం! అవిడ కారణంగా ఆత్మ

మిత్రుడు అలాంటి హోస్టానికి ఆహూతికర్త అన్యాయం. అసలా బాపతు అడవాళ్ళని— ఆకారణంగా భర్తలకి అన్యాయాలు తల వెట్టి తలవంపులు తెచ్చే అడవాళ్ళని— సుఖం లోంచి బహిష్కరించి పారాయణి!

రామా రావులో పురుష సహజమైన భావం పాడనూసి పొగలు గట్టుతూ బుసలు కొట్టసాగింది. సారాయణి మాట చెప్పి అమాయకుడైన ఆత్మని ఆకారణంగా అవినీతి పరురాడైన అన్యాయానికి బానిసంబడి తప్పించా లన్న భావం కలిగింది రామా రావుకి.

“అయితే, సారాయణి ఆ మాట నమ్ము తాడా?” అన్న అనుమానం కూడా కలిగింది. వెంటనే అది పరాస్తం.

“నన్ను లేం చేస్తాడు నన్ను నత్తాన్ని. జగన్నాథం దగ్గరికి వెళ్ళిందంటే మరేం మహాత్త రాగ్గం వుంటుంది గనక? అంగులో జగన్నాథం అసలే తుంటుంది! బోలాయి! అంద మైన అమ్మాయి అగుపిస్తే బుట్టలో వేసికోవ డామే వాడి బేనితలకర్తం. వెన్నాళ్ళు గడించి వెట్టారు. ఈ విధంగా తగలేస్తున్నాడు. నాని దాదిన వాడు పోక ఇలా గుంసార త్రిలని కూడా పాడుచేస్తాడా? అసలీ సుంసార త్రిలకి విశేషం వుంటే జగన్నా ధాన్ని ఎందుకు అనుకోవాలి. వీళ్ళకి బుద్ధి వుంటే, నిగ్రహం వుంటే అలా అమ్ముడూ పోతారా? బాంపత్తాన్ని దగ్గం చేస్తారా? అలా లేగించడమే వికాలభావమా? నాగ రి తా?”

ఎందుకు వాటర్ పూప్ మరియు సెల్స్ వైండింగ్ గా చేయబడింది?

రోలెక్స్ దాని దానంతటదే కి యిచ్చేకొనేదిగా చేయుటకు కారణము దానికి కి యిచ్చే తొందర మీకు లేకుండా చేయడానికి కాదు. కాని దాని మెయిన్ స్ప్రింగ్ మీద నిరంతరము సరియైన చిగువు ఉండేలాచేసి అది యింకా ఎక్కువ సున్నితముగ నడచేలా చేయ దానికే. ఇది సాధించుటకు దాని యంత్రమును వీరు, దుమ్ము, మతి వను మరియు దూళివంటి హానిక రమైన వస్తువులనుండి కాపాడుట అత్యవసరము. రోలెక్స్ ఆయిస్టర్ పెర్ పెయ్యవర్ హామి గల వాటర్ పూప్ దాని; అది తప్పకుండా దానంతటదే కి యిచ్చు కుంటుంది. దాని యంత్రములు దిట్టముగ తయారగుటవలన మీరు విజయక ఎంత పనిచేసినా అది అాదీనా పరవాలేకుండా రోలెక్స్ 24 గంటలూ చేతికి వెట్టుకో వచ్చును. ఎల్లప్పుడూ తప్పలే కుండా సరియైన డ్రైము చూపుటకు దానిని మీరు పూర్తిగా నమ్మగలరు.

రోలెక్స్ ఆయిస్టర్ పెర్ పెయ్యవర్
ప్రసిద్ధిగాంచిన ఆయిస్టర్ కేసుకోసున్న పూర్తిగా తప్పు లేకుండా నడచే వాచీ. పెర్ పెయ్యవర్ 'రోలెక్స్' మరలకో తప్పకుండా అదే కి యిచ్చుకుంటుంది. మరియు నిజంగా అధునిక గడియార ములు చేయు కళలో ఒక అనుపమ సృష్టి.

రోలెక్స్
దక్షిణ ఇండియాలో ఏకైక డిస్ట్రిబ్యూటరు:
మెన్సర్స్ పి. ఆర్. అండ్ సన్స్ లిమిటెడ్,
హ్యాంట్ రోడ్, మద్రాసు

R. 734

రామారావు ప్రాణం గిలిగిలా కోట్లకోసా
సాగింది. అనేక విధాలుగా కోట్లమిట్టలు
లాడేడు. కడకో నిర్దాలంకి వచ్చేడు.

“ఇవాళటి వినూనం ఏదైనా—నారాయణ
కుటి నా ప్రాణమేహీతుని భాగ్య జగ
న్నాగంబంటి కున్నది దగ్గరికి వచ్చడం
సహంపరానిది; క్రంతవ్వంకానిది. ఇంక మని
ఇందు గురించి ఆలోచన అనవసరం. ఈ
సంగతి నారాయణక చెప్పి మేల్కొల్పుడమే
మందిది.

నానా! నారాయణ ఎంత అమానుషుడు?
సాగింది అంటే ఎవం ప్రాణాలూ అప్పిస్తాడే!
పూజా విగ్రహంలా ప్రాణిస్తాడే! ఎప్పుడూ
వినుకోడు. ప్రతిక్షణమూ ఆమె ఆనం
దానికి దోహదం చేయడమే నాగాయణ
జీవితాశయం కదా! అలాంటి నారాయణకా
ఇలాంటి భార్య మణి!—”

దిలచేకొద్దీ రామా గావు నొసటి నరాలు
కొట్టిపోతున్నాను. కనుకపట్టు మా తిలు
పడటంలేదు. నివృత్తాపడ చిమ్మలూ ఆరిని
ప్రాణం చిటపట లాడుతోంది.

ఇంతలో తలుపుతీసిన శబ్దమే పక్కకు
ఒక్కొక్కటి తిరిగి చూశేడు రామారావు.
నవ్వుతూ నిర్విచారంగా, నిర్వకలంగా వస్తు
న్నాడు నారాయణ.

“ఓ! రావోయ్!”

అంటూ లేచేడు రామారావు.

“ఏవటి విశేషాలు?”

అంటూ రామారావు పక్కని మడత
మంచం మీద మంచి హుసారుగా కూర్చు
న్నాడు నాగాయణ. చాలా కాలానికి
దచ్చాడు ప్రాణమేహీతుడు, అతన్ని కలిసి
కోవడంకంటే ఆనందమేమిటి? అని ఉత్సా
హంగా ఉన్న నారాయణని చూస్తుంటే
సవ్యాలలో ఏదవాలో తెలిలేదు రామా
రావుకి.

“ఇలాంటి అచాయక నిష్కల్మష స్వగ
ననునికా అలాంటి వంకశ్రీ! దుప్పి
వర్తనకి లోతైన భార్య!”

జాలీ బాధా కూడా రామారావుని
కాపాడుతున్నాను.

“మా యింటికి రావేదం?” అన్నాడు
మామూలుగా నారాయణ.

రామారావు మాట్లాడులేదు.

“బహుశో బండివాడు చెప్పినాడే నాకు
తెలికేపోను. కనిసంపదండా వెళ్ళిపోదామనా
ఏం ఆసకారం చేశానయ్యా నిమి?” నవ్వుతూ
అన్నాడు నారాయణ.

కంతంలా విచంపడింది. దిగితే క్రింది
లోకాలం. వైకికితే వైల్లోకాలూ భస్మమై

పోతాయని భయాందోళనలతో తాను సత
మతమై పోతుంటే—ఎవని గురించి ఇంతగా
సలిగిపోతున్నాడో—అతడు నవ్వులాటగా
మాటలాడుతున్నాడు. ఎలా స్వీకరించడం?
ఏవటి జవాబివ్వడం? అని రామారావు బాధ.
అంత అయోమయావస్థలో ఆర్ధ్రహృదయు
డైన నారాయణ జైఖరి చూస్తుంటే ఆ
లవయం ఎంత తిరగగా చెబితే అంత మంచి
దన్న తీవరమూ కలుగుతుంది దొక వంక. తీరా
చెబితే ఏం ప్రమాదం వస్తుందో దురూహ్యం
అకన్నాక్షుగా నారాయణ భాగ్య జీవితం
నాకనమై పోతుండేమా అన్న భావం కూడా
కలిగింది రామారావుకి.

“పోనిమ్మా, లోకంలో ఎవరేవంటి సుకీలలు?
అంతా చెప్పకోకపోతే సరి! విక్రమచిమేల్చి
బంగారు కడికేలే! ఊరుకుంటే సరి.” అన్న
ఉమా కూడా తోచి ప్రపంచమీదే విక్ర
కలిగింది. రామారావుకి.

“ఏమిటోయ్! ఈదసా ఇలావదభావంగా
వున్నావ్!” అన్నాడు కాస్తేపు రామారావు
వాలకాన్ని చూచి నారాయణ.

“అబ్బే—”

తొట్టుపడి కూడా కప్పిపుచ్చుకోడానికి
ప్రయత్నం చేశాడు రామారావు.

“మరేవంటి అవతారం? అలా మొహం
నల్లబడి వికారంగా వీచిపాడిలా పెళ్ళాం
లేచిపోయిన వాడిలా—”

అని నారాయణ దండకం చదువుతుంటే
చింతపోయేడు రామారావు. “నారా
యణా!” అంటూ పకేల్చి. నారాయణ వాక్పి
నావానికి ఆనకంటువేశాడు. మిత్రుడు ‘పెళ్ళాం
లేచిపోయినవాడిలా? అని అంటూంటే రామా
రావుకి దాగివున్న దావాగుల్లంటి ఆలోచన
సాత్పరిని పెల్లగించినట్లయి కెరి మొహం
వేశాడు. మనసులోమాత్రం సముద్రమథనమే
అవుతోంది.

“అమానుషుడు! తన పెళ్ళాం ఏమిటో
ఎరగవు!” అనుకున్నాడు రామారావు. అంత
టితో అతని ఆలోచన ఆగలేదు. “ఇలాగే
నారాయణ నలుగురిలో నోరుజూగతాడు.
గమ్యున ఎవడో “ఏమిటోయ్ మహా చెయి
తావ్. నీ పెళ్ళాం ఏరేవంటి?” అని ఎవరు
ప్రశ్నిస్తే నారాయణ ఏం కావాలి? అలాంటి
ప్రమాదం—ప్రాణసంకటం—ప్రాణమి తుని!
తిట్టపడడండా వుండాలంటే తాను ముందు
బాగ్రత్తి తీసుకోవాలి. నారాయణకి అతని
భార్య అక్రమప్రసరన తెలియాలి. ఆప్త
మిత్రుడు గనక చేదు నిమక సాయం అయి
భావంతో భావి భదతకి తనకే ఔషధ
మివ్వాలి. తన మాటపట్ల నారాయణకి తగిన
సభ్యుకమే. కాక ఇతర భవ కల్పన గనుకా.

అవిడ మాటకి అగ్గం అనే! బహుశా ఆ
విషయం, అంటే అవిడను తప్పదాని నుంచి
తప్పించాలన్న సదశ్చిప్రాయంతోనే ఆ పక్క
వాటాలో అవిడ తన్ను ఎప్పుడో పసిగట్టి
వుండి అని వుంటుంది. మిత్రుణ్ణి గనక నారా
యణకి చెప్పి మేలుచేయగలసే అయి
వుండొచ్చు. కనుక ఇప్పుడే చెప్పడం మంచిది.”
అన్న తొందర కలిగింది రామారావుకి. చెప్ప
డానికి గాను ఉపక్రమించోయి నారాయణ
వంక చూశాడు. నవ్వుతూ నిర్విచారంగావస్తూ
నారాయణని చూసేసరికి మళ్ళీ అతన్ని అనవస
రంగా విసానిల్చున విసావం గానిక ఉండి
బాధపెట్టాలే అన్న భావం కలిగి నిస్వీర
పెదవి కప్పింట్టి మూసేశాడు రామారావు.

“అవులింతలు చనుస్తున్న. ప్రయాణపు
బడలిక వోకటి పావం! నువ్వు వచ్చేసంటే
ఏదో మాటాడే య్యాలన్నీ ఏమోమో
చేపెయ్యాలనీ వచ్చేను; కాని నడుకో
రేపొద్దుటే మాత్రం మా ఇంటికిరా. మా
ఇంటి దగ్గరే మరి నీకు కాఫీ” అంటూ
లేచేడు నారాయణ.

“వెనుమవుగాని ఆగు” అన్నాడు రామా
రావు.

“మొహమాటంపడక, నీ నా అకచే
సాక్ష్యం. నిద్రపన్నాంది నీను. నే నేమీ అను
కోనులే. మరిపోతాను.”

అంటూ నారాయణ అడుగు కదిపాడు.

“మా అవిడ—”

నాలుక తుదిదాకా వచ్చింది కాని “గిలి
మింగేశాడా మాటని రామారావు.

“ప్రాస్తుటే తప్పక రావాలి.”

ఆనడం, నారాయణ అప్పుడే వీధి గుర్తు
దాటడం జరిగాయి. అలా కట్రాడులా
కళ్ళెప్పుగించగలిగాడు రామారావు.

ఒక వంక నారాయణారావు అమాంయ
కత్తిం, అబ్బాతంగా అతను పడుతున్న
అఖాతం—మరొక వంక అతని భార్య అక్రమ
ప్రసరన. అందునల్ల అయ్యే ప్రమాదం—
రెండువైపులా మనసునిపట్టి ఏవేతూ రామా
రావుని కాపాడి రానాడే ఆ రాత్రులా నిద్ర
లేపండా బాగరం చెయించాయి.

నారాయణకి చెప్పడమా, చెప్పక పోవడమా
అన్నది పెద్ద సమస్యగా త్కూచితి గ్కాలం
చెయసాగేడు రామారావు. “చెబితే సలని
సంసారం చలనలకాగే నమనలే! చెప్పకపోతే
అక్రమప్రసరనకి అభిషేకం చెయ్యడమే!
మరొక మిత్రుడూ మరొక మిత్రుడూ అయితే
గొడవే లేకపోను. ఇగి గాడమిత్రుల మధ్య
వచ్చిన గడ్డసమస్య, తానే అరిచగా, అతడే
రాసుగా వుంటున్న మైతి తనది. అలాంటి

అనుబంధం వుండి ఆనమోకకలమైక, అవినీతి పగ వైన ఘోరం జరుగుతూ ఒకరికి తెలిసి ఒకరికి చెప్పకపోవడం మిత్రదోహం. చెప్పకపోతే భర్త్యుదోహి అయిన సావిత్రీకంకే భరింపరాని మిత్రదోహి! కనుక చెప్పి ఇక నుంచేనా భార్యను బాగ్రత్ర పట్టించడం ప్రయోగం. అదంత నులభమైందా? ఆ మాట చెప్పిన కడగానే ఆహంతం నారాయణ విడిచిపెట్టి నారాయణ దూసుకుపోతాడు. సావిత్రీక మళ్ళీ స్నానం వుండ వా ఇంట్లో!— వాపం! భర్తను మిత్రుడైన వర్తకల్ల అవేకి ఆలాంటి అవకాశా? కాక ఆమె ప్రవర్తన ఏ మంత ప్రకంపనీయని?—

ఎలాగ తెలిక ఏ విధానాకి గాత్రక నిద్ర మంచం మీదనుంచి లేచి మీదా అనే ఆలోచన ఆయింది రామా రావుకి. మిత్రునికే ఏనో మనో ఘోరం జరిగిపోయిందని ఆనకు లేచి ఆరాటం! అం గుంజాటిన పగ కూ ఆతిధ్యం మాట మరిచేపోయేడు రామా రావు.

కాని నారాయణ వచ్చేతాడు. “ఇప్పుడే శేకేవా. మరిచిపోయేవా మా ఆతిధ్యం?” అంటూ. “అబ్బే!”

ఈపోషంధంగా అనిశ్చేకి గమ్మన్నాడు, అతను కింద నిలబడ్డ నారాయణని. “ఇంక పై కేండుకు రా పోవాలం. ఆక్కడ సావిత్రీ ముకోసం ఎదురుచూస్తూ వుంటుంది.” అంటూనే నారాయణ ఆరుగుమీదిక వచ్చెడు.

సావిత్రీ! న్నుటంగా నువోస నికాసంతో నిమ్మనట మృదయాన్ని ప్రతికలింపజేసే సావిత్రీమూ. కిటి అమాయక తొన్నె ముద్ర వేసింది రామా రావు హృదయంలో—

“అనాయనకాలు! భగంపే ఎంతో ప్రాణం. భగవంతుడులానే భావించింది. ఆం సంకటి సావిత్రీనా రాత్రుల్లా అవినీతిపరురాల్లా ఆలాచించింది! వా!”

ఒక్కసారి రామా గావుకే సిగ్గుకేసింది. ఎలాంటి యోచన చేసానా అని ఎంతో బాధ పడ్డాడు “వాపం! సావిత్రీ విషాపం ఎగగింది. తనకి తెలిసినంతనాకూ ఆమెకు భక్త ఆరాధ్య మూర్తి. ఎన్నిసారి దివడు సావిత్రీని ఎర గడు తాను? ఆమె అమాయక త్రిం, అకల్మష మృదయం తనకి అనుగూసే! అయినామాడా ఆలా గాలోచిస్తే? అయితే, ఆ మాటకి ఆధం? బాగన్నాధం దగ్గరికి వెళ్ళింది అన్ని మాటకి ఆధం? మునిమాపునేళ్ళ భర్త ఇంట్లో శాని సమయాని తేనూ ఇంట్లో లేకుండా ఎక్క డికో వెళ్ళినట్టు భచ్చితంగా తనకు తెలుసు! అలాంటి సమయంలో అవి డేవరో జగ

న్నాధం దగ్గరికి వెళ్ళిందంటే ఎందుకు వెళ్ళిం దన్న మాట? జగన్నాధం వట్టి పిల్లల నేట కాడే! ఎలాంటి శ్రీ లయనా నులభంగా ఆ బాగ్యలలో శలభం అయిపోతా శేలి?”

ఇంకా తబ్బిబ్బు ఆవుతున్నాడు తలపోత లతో రామా రావు.

“ఏవీటోయ్ ఆలస్యం! ఏదో మనోవ్యాధి కట్టరున్న వాడిలా తొన్నావో! వస్త్రవా ఇబ్బంది వస్త్రే చెప్పకామా? మనలో మన కేవిటి? ఎప్పుడన్నా మనిద్దరి మధ్య కమాస్యం వుంది గాక కా? మాటాడకేం కామం?”

మందలింపుగా అడిగారు నారాయణ.

రామా రావు అటూ ఇటూ చూశాడు. ఆడినుకవిగద మ రెవరూ లేరు. ఆలోచనగా తల పై కెత్తాడు. “ఏవీటోయ్ తెగ ఆలో చన!” అంటూ పక్కనే మున్ను నారాయణ అతని తల కిందక వంచెడు నవ్వుతూ. ఆ నవ్వు సెంహ మే రామా రావును బాగా రాపాడ కుండ్చి. అలాంటి నిర్దికారి నిర్ది సంతోష ముస్పికా ఇలాంటి దుస్థితి? అని రామా గావు తపన! తలపోత! లిట్టిబ్బు!

తపించినంతలేపు పట్టలేదు. తలపోసెంతో విషయ నిస్తృతి లే నేలేదు. తబ్బిబ్బువడ్డంతో తిలకిచుటూ ఆనగలేదు. మనాయాసంగా ఆలనాడు రామనిడుడి? భద్రుడిలా అతి గహస్యమైన జవాకర్ణం కాస్తా చెప్పేతాడు రామా రావు ఆ ప్రమితుడు నారాయణకి.

అంతే. అక్కడే సగం ప్రాణం ఎగిరి పోయింది నారాయణకి. “ఏవీటి?” అంటూ కన్నున శేచేడు. బలమీద పాములా జర్రన కాలు కనిచేడు.

“నారాయణా! నారాయణా!”

అని రామా రావు అరుస్తూనే ఉన్నాడు. ఇంకెక్కడ నారాయణ? ఆప్పుడే అవతిలి కిధిలో వున్న ఇల్లు చేరకుంటాడు.

గామా రావు అరుగుమీదే రాపడి నిలబడి పోయేడు. “ఎంత తెలివితక్కువ పనిచేశానా?” అని నేళ్ళు విదలించుకున్నాడు. “అరే! మాట కందకండా బాగూడే! ఏం ఆఘాయత్నిం తల పెడతాడో! ఎలాంటి దారుణ సంఘటనకు ఒడిగడితాడో! అరే! ఇంత తెలివితక్కు వగా చెప్పేతా నేటిటి? ఖీ!”

తిన్ను తానే అసహ్యించుకుంటూ చేతులు కాలింతిర్యత ఆకులపట్టుకున్నట్టు “అరే! అనుకుంటూ కాలు గ లిన పిల్లిలా అరుగంతా కలయ తిగుతూ ఆలకలాలపై పోయిన అంతికాత్మను భరించలేక బావురుతున్నాడు రామా రావు.

“ఏమంటే? నారాయణ ఏం దాగ కాని అప్పుడే చెబాడో! అరే. చూసుండగా అర గంట గడిచిపోయింకే! ఇప్పుడయితే వెళ్ళి — వెళ్ళి! ఏమిటి చేసేని వెళ్ళి? శివం ఎక్కం తగారతి విడిపించుతూ! దిగిపోకుండా? ఛ-ఛ —నా గురించి చిలకా గోరికల్లాంటి ఆ దంపతులు—”

క్షణం అలోచనే సాగ లేదు రామా రావుకి.

“శోప! ఆ దంపతులు? ఏమవుతా? ?

ఏవిధంగా నారాయణ వర్ణనహరిస్తాడో?”

“ఏవిధంగా వర్ణనహరిస్తాడు? ఒకశ్రేణి? భాగ్య వ్యభిచారిణి అని తేలితాక అంతను భగలూ ఎలా వర్ణనహరిస్తాడో అలానే నారాయణ వర్ణనహరిస్తాడు. ఎడటివాళ్ళ విన యులో చెప్పే నిగ్రహన గ్రహలూ విశాల బాకాలు సగరిమయంలో ఎన్నటికీ ఉండవ. అలానే నారాయణను—”

“అహంతం ఇంటికే వెళ్ళిందా? కనుకూనే సావిత్రీని పిలుస్తాడు. పిలుస్తాడా? గదంతా దడ్డరిస్తేలా. ఇల్లే ఎగిరిపోయేలా అరుస్తాడు. ఆ అరుపుకే—ఆకాలంలోని ఉరుగుకీ—కాగ గ్గరికి ఒరిగిపోయి వంటగదిలోంచి వస్తుంది సావిత్రీ! సావిత్రీ! ఎప్పుడూ చిరువపుతో హాయిగా ఆనందంగా వుంటూ, ప్రతిక్షణం భగ్గ ముఖంలోపమే బాధపడుతూ ఆ బాధ పైకి బహిష్కరిం కాకుండా కప్పిపుచ్చుకునే సావిత్రీ! కాదు. ఒకని యాజమాన్యంలో వుండి అని పరుపు ప్రతిష్టలకే, గౌరవమర్యా దలకే భిన్నంగా అవినీతి మాధానపడి పైకి అనురాగాన్ని ప్రకటిస్తూ ఏమీ నేగనట్లుక నెగనాణలా చిరువపులు చిందే సావిత్రీ! ఆబ్బా! నిర్దియలే కాదు. అడవా శ్యేంత అక్షిణయ చతుగలు!—”

రామా రావు దిగ్భ్రమి చెంబాడు.

“అలా సావిత్రీ రాగానే అహంతం మీద పడి మింగేసినంత పని చేస్తాడు. కనికొద్దీ ఆ (మీతా 62 వ కేజీ)

రత్నపురుషనేవనం

బంగారు చేర విడిచి మేహము, వికృత. అమృతము, అక్షిణము పాలు మాతిక రాత్రి తివులు, ఇతర నిరములకు వంబిం చిన వ్యాధులు, మూత్రవ్యాధులు మొదలగు వానిని హరించి అలమును, కాంతిని ఇచ్చును. రెండు డబ్బలు రాయను. 20 కు డబ్బలు 3-12-0 ఏ పి 1/.

ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్, లక్ష్మీటాటను రోడ్డు-విజయవాడ.